

Dz. U. 2023 poz. 200**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 13 stycznia 2023 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. z 2021 r. poz. 179), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 22 lipca 2022 r. o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1933),
- 2) ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1855)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 12 stycznia 2023 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 62 ustawy z dnia 22 lipca 2022 r. o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1933), który stanowi:

„Art. 62. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 11 i 12 w zakresie art. 18b, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.;
- 2) art. 1 pkt 2, art. 1 pkt 3 lit. a i c w zakresie art. 8 ust. 1b, art. 1 pkt 5 lit. b w zakresie IWSW, art. 1 pkt 6, art. 1 pkt 10 lit. b w zakresie art. 16 ust. 2a, art. 1 pkt 15, art. 1 pkt 16 w zakresie art. 23b, art. 1 pkt 21, art. 1 pkt 24 w zakresie art. 38a ust. 2 w zakresie IWSW i art. 38b, art. 1 pkt 26 lit. a tiret drugie i lit. b w zakresie IWSW, art. 1 pkt 28 w zakresie art. 39g ust. 2 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 29 lit. a w zakresie art. 42 ust. 3a, art. 1 pkt 30, art. 1 pkt 33 i 34 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 35, art. 1 pkt 42, art. 1 pkt 45 lit. b, art. 1 pkt 46 lit. b, art. 1 pkt 48 lit. a w zakresie art. 50 ust. 2 pkt 3 i lit. b w zakresie art. 50 ust. 3a, art. 1 pkt 54, art. 1 pkt 62 w zakresie art. 63 ust. 1 pkt 2 i 4 i ust. 2 pkt 1 i 3, art. 1 pkt 63, art. 1 pkt 70 lit. b w zakresie IWSW, art. 1 pkt 75 w zakresie art. 88 pkt 1 i 3, art. 1 pkt 76 lit. a, art. 1 pkt 80 w zakresie art. 98 ust. 3 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 103 w zakresie art. 173 ust. 3 pkt 2 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 106 w zakresie art. 192 pkt 1 w zakresie IWSW i pkt 3, art. 1 pkt 115 lit. b w zakresie pkt 1 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 121 w zakresie art. 240a ust. 2 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 127 w zakresie art. 246 ust. 2a, art. 1 pkt 130 lit. b w zakresie art. 250 ust. 1a i 1c w zakresie IWSW, art. 2–4, art. 6–11, art. 12 pkt 1 lit. b, art. 13–20, art. 21 pkt 1 lit. a tiret pierwsze i lit. b, art. 22, art. 23, art. 24 pkt 1, art. 26, art. 31 i art. 33–37, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;
- 2) art. 37 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1855), który stanowi:

„Art. 37. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 34, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 1 pkt 1, 2, 21, 34, 38, 40, 41, 42 lit. a, b, d i e, pkt 46 lit. a, pkt 47, 48 lit. a–c, pkt 49, 51 lit. b i c, pkt 64 lit. b, pkt 67 lit. a, pkt 68, 80, 81, 83 lit. a–c, pkt 85 lit. a–e, art. 18, art. 22, art. 24 i art. 29 ust. 2, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 13 stycznia 2023 r. (Dz. U. poz. 200)

USTAWA

z dnia 28 sierpnia 1997 r.

o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności

Art. 1. 1. Zatrudnianie osób pozbawionych wolności odbywa się w trybie i na zasadach określonych w przepisach Kodeksu karnego wykonawczego.

2. Zatrudnianie osób pozbawionych wolności powinno mieć na celu przede wszystkim pozytywne oddziaływanie na ich postawę. Osiągnięcie zysku powinno być podporządkowane resocjalizacji.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa, bez bliższego oznaczenia, o zakładzie karnym, rozumie się przez to również inne jednostki organizacyjne Służby Więziennej.

Art. 3. 1. W celu tworzenia warunków do zatrudniania osób pozbawionych wolności oraz prowadzenia działalności gospodarczej mogą być tworzone przy zakładach karnych przywieszienne zakłady pracy.

2. Przywieszenny zakład pracy może być utworzony i prowadzony jako:

- 1) przedsiębiorstwo państwowe;
- 2) spółka akcyjna lub spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w której Skarb Państwa lub państwowa osoba prawna ma więcej niż 50% udziałów albo akcji;
- 3) (uchylony)
- 4) instytucja gospodarki budżetowej.

3. Osoby pozbawione wolności stanowią co najmniej 20% ogółu zatrudnionych w przywieszonym zakładzie pracy.

4. (uchylony)

Art. 4. 1. Organem założycielskim przedsiębiorstwa państwowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1, zwanego dalej „przedsiębiorstwem”, jest Minister Sprawiedliwości.

2. Minister Sprawiedliwości nadaje przedsiębiorstwu statut.

3. Minister Sprawiedliwości zarządza łączenie i podział przedsiębiorstwa.

4. Organem przedsiębiorstwa jest dyrektor przedsiębiorstwa.

5. Dyrektora przedsiębiorstwa powołuje i odwołuje Dyrektor Generalny Służby Więziennej po zasięgnięciu opinii dyrektora zakładu karnego, przy którym działa przedsiębiorstwo.

Art. 5. 1. Do przedsiębiorstwa stosuje się, z wyjątkiem art. 10, art. 12 ust. 2, art. 18, art. 35 i art. 63 ust. 3, ustawę z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1317 oraz z 2022 r. poz. 1846), w zakresie nieuregulowanym w ustawie.

2. Do przedsiębiorstwa nie stosuje się ustawy z dnia 25 września 1981 r. o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1543).

Art. 5a. 1. Do spółki powstałej w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstwa stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1933 oraz z 2022 r. poz. 807, 872, 1459, 1512 i 2463).

2. Do osób pozbawionych wolności zatrudnionych w spółce powstałej w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstwa nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2022 r. poz. 318, 807 i 2666) oraz przepisu art. 324 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520).

Art. 5b.¹⁾ 1. Minister Sprawiedliwości może, w drodze zarządzenia, zdecydować o połączeniu przywieszennych zakładów pracy prowadzonych w formach, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1 i 4.

¹⁾ Dodany przez art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1855), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

2. Zarządzenie, o którym mowa w ust. 1, określa:

- 1) formę organizacyjno-prawną przywieziennego zakładu pracy powstałego w wyniku połączenia;
- 2) przeznaczenie mienia znajdującego się w zarządzie łączonych przywieziennych zakładów pracy;
- 3) podmiot właściwy do przejścia należności i zobowiązań łączonych przywieziennych zakładów pracy.

3. Do łączenia przywieziennych zakładów pracy, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 25 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.²⁾).

Art. 6. 1. Przywiezienne zakłady pracy są zwolnione, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, z:

- 1) podatku dochodowego od osób prawnych, w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o tym podatku,
- 2) niepodatkowych należności budżetowych,
- 3) wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 4) opłat z tytułu użytkowania lub użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa

– jeżeli średnioroczne zatrudnienie osób pozbawionych wolności w przeliczeniu na pełne etaty w poprzednim roku podatkowym wynosiło co najmniej 50% ogółu zatrudnionych.

2. W przypadku gdy w poprzednim roku podatkowym średnioroczne zatrudnienie osób pozbawionych wolności w przeliczeniu na pełne etaty stanowiło mniej niż 50% ogółu zatrudnionych, zwolnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 2–4, wynoszą:

- 1) 25% przy zatrudnieniu co najmniej 20% osób pozbawionych wolności;
- 2) 50% przy zatrudnieniu co najmniej 30% osób pozbawionych wolności;
- 3) 75% przy zatrudnieniu co najmniej 40% osób pozbawionych wolności.

3. Jeżeli w poprzednim roku podatkowym zatrudnienie osób pozbawionych wolności w przeliczeniu na pełne etaty wynosiło mniej niż 20% ogółem zatrudnionych, zwolnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 2–4, nie przysługują.

4. Przywiezienne zakłady pracy rozpoczynające działalność korzystają ze zwolnień, o których mowa w ust. 1 pkt 2–4, w pełnej wysokości, w roku podatkowym, w którym nastąpiło ich zarejestrowanie.

Art. 6a. 1. Tworzy się Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieziennych Zakładów Pracy, zwany dalej „Funduszem Aktywizacji”, którego dysponentem jest Dyrektor Generalny Służby Więziennej.

2. Fundusz Aktywizacji jest państwowym funduszem celowym.

3. Przychodami Funduszu Aktywizacji są:

- 1) wpłaty przywieziennych zakładów pracy, w wysokości co najmniej 25% środków uzyskanych z tytułu zwolnień określonych w art. 6 ust. 1 i 2;
- 2) środki pieniężne pochodzące ze spadków, zapisów, darowizn, dotacji, zbiórek i innych źródeł;
- 3) środki pieniężne pochodzące z potrącenia określonego w art. 125 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53, z późn. zm.³⁾);
- 4)⁴⁾ środki finansowe pochodzące z tytułu opłat określonych w art. 110b § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy.

Art. 6b.⁵⁾ 1. Fundusz Aktywizacji może zaciągać kredyty lub pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego z przeznaczeniem na finansowanie zadań, o których mowa w art. 8.

2. Umowę kredytu lub pożyczki, o których mowa w ust. 1, w imieniu Funduszu Aktywizacji zawiera jego dysponent po uzyskaniu zgody Ministra Sprawiedliwości.

3. Minister Sprawiedliwości przejmuje zobowiązania Funduszu Aktywizacji w przypadku likwidacji tego Funduszu.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768, 1964 i 2414.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 472, 1236 i 2054 oraz z 2022 r. poz. 22, 655, 1855 i 2600.

⁴⁾ Dodany przez art. 9 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁵⁾ Dodany przez art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 22 lipca 2022 r. o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1933), która weszła w życie z dniem 28 września 2022 r.

Art. 7. Przywieźnienny zakład pracy przekazuje środki finansowe, o których mowa w art. 6a ust. 3 pkt 1, w terminach wymagalności przewidzianych dla poszczególnych wpłat określonych w art. 6 ust. 1.

Art. 8. 1. Środki Funduszu Aktywizacji przeznacza się na finansowanie działań w zakresie resocjalizacji oraz wykonywania kary pozbawienia wolności, w szczególności na:

- 1) tworzenie nowych miejsc pracy dla osób pozbawionych wolności oraz ochronę istniejących;
- 2) tworzenie i utrzymanie w zakładach karnych infrastruktury związanej z realizacją ustawowych zadań Służby Więziennej;
- 3) modernizację przywieźniennych zakładów pracy i ich produkcji;
- 4) organizowanie nauki zawodu i doskonalenia zawodowego dla osób pozbawionych wolności;
- 5) organizowanie szkolenia w zakresie aktywizacji zawodowej i umiejętności poszukiwania pracy;
- 6) zakup sprzętu i środków ochrony potrzebnych do przeciwdziałania i zwalczania przyczyn i skutków stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii oraz stanu klęski żywiołowej, występujących na terenie i w obszarze funkcjonowania jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, wykorzystywanych przez funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej oraz skazanych.

2. Z tytułu zwiększonych kosztów zatrudnienia osób pozbawionych wolności przedsiębiorcy zatrudniający te osoby otrzymują ze środków Funduszu Aktywizacji ryczałt w wysokości 35% wartości wynagrodzeń przysługujących zatrudnionym osobom pozbawionym wolności; wypłata ryczałtu następuje na wniosek tych przedsiębiorców.

3. Ze środków Funduszu Aktywizacji mogą być przyznawane pożyczki bądź dotacje podmiotom zatrudniającym osoby pozbawione wolności.

3a.⁶⁾ Koszty obsługi rachunku bankowego Funduszu Aktywizacji, a także koszty obsługi kredytu lub pożyczki, o których mowa w art. 6b ust. 1, są pokrywane ze środków Funduszu Aktywizacji.

4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady oraz tryb finansowania działań, o których mowa w ust. 1, a także szczegółowe zasady, tryb i terminy wypłaty ryczałtów oraz udzielania pożyczek i dotacji, jak również sposób i tryb dokumentowania wydatków na zatrudnienie osób pozbawionych wolności oraz wysokości i przeznaczenia pomocy wraz z wzorami dokumentów w tych sprawach, uwzględniając możliwości finansowe Funduszu Aktywizacji.

Art. 8a. Zwolnienia określone w art. 6 oraz pomoc ze środków Funduszu Aktywizacji nie przysługują przywieźniennym zakładom pracy, określonym w art. 3 ust. 2 pkt 1 i 2, które są w okresie restrukturyzacji przeprowadzanej z wykorzystaniem pomocy publicznej, chyba że Komisja Europejska została o nich poinformowana przed podjęciem decyzji o pomocy na restrukturyzację.

Art. 9. (uchylony)

Art. 10. (uchylony)

Art. 11. Istniejące w dniu wejścia w życie ustawy przedsiębiorstwa państwowe podległe Ministrowi Sprawiedliwości działające przy zakładach karnych, spółki prawa handlowego powstałe z przekształcenia tych przedsiębiorstw lub utworzone przez te przedsiębiorstwa oraz gospodarstwa pomocnicze przy zakładach karnych stają się przywieźniennymi zakładami pracy w rozumieniu art. 3 ust. 2 niniejszej ustawy.

Art. 12–15. (pominięte)

Art. 16. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.

⁶⁾ Dodany przez art. 5 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.